

TUTKIMUSOSIO

Enemmistö kannattaa työn verotuksen keventämistä

Neljästätoista hallitusohjelman linjauksesta kuusi on sellaisia, joita enemmistö suomalaisista kannattaa, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Nämä yksiselitteisesti kannatetut hallituksen linjaukset ovat varallisuusrajan asettaminen asumistukeen (68 %), työn verotuksen keventäminen (62 %) sekä palvelusetelijärjestelmän käytön lisääminen sote-alalla (60 %). Enemmistö hyväksyy myös työkykyisten toimeentulotuen hakijoiden työvelvoitteen julkisissa työtehtävissä tuen saamiseksi (57 %), itsehoitolääkkeiden myynnin sallimisen päivittäistavara-kaupoissa (55 %) ja hiilineutraalisuustavoitteeseen sitoutumisen (53 %).

Enemmistö suomalaisista (62 %) tyrmää alennettujen arvonlisäkantojen korottamisen (esim. lääkkeet, liikuntapalvelut, kulttuuri- ja viihdetilaisuudet jne.), ja joka toinen (52 %) ei kannata lakko-oikeuden rajaamista (tukilakot, poliittiset lakot, laittomat lakot). Monet kyseenalaistavat lisäksi työsuhteen irtisanomisen helpottamisen (47 %) ja ansiosidonnaisen työttömyysturvan heikennykset (45 %). Em. tavoitteet jakavat väestön kuitenkin varsin voimakkaasti kahtia, vaikka niihin kohdentuukin jonkin verran enemmän vastustusta kuin kannatusta.

Hallituspuolueiden kannattajat ylistävät miltei kaikkia hallitusohjelman linjauksia

Puoluekanta on yhteydessä suhtautumiseen hallituksen linjauksiin. Hallituspuolueiden kannattajat ovat taipuvaisempia hyväksymään lähes kaikki toimet, toisin kuin oppositiopuolueiden tukijat. Ainoa poikkeus on vuoden 2035 hiilineutraalisuustavoitteesta kiinni pitäminen, joka viehättää opposition kannattajia. Hallituspuolueiden kannattajat eivät näytä kovin suuresti arvostavan tätä hallitusohjelman kirjausta.

Oppositiopuolueiden kannattajat eivät suinkaan torju kaikkia hallitusohjelman linjauksia. Opposition tukijat ovat taipuvaisia kannattamaan itsehoitolääkkeiden myyntiä päivittäistavara-kaupoissa, palvelusetelien käytön lisäämistä sote-alalla ja varallisuusrajan asettamista yleiseen asumistukeen. Moni hamuaa myös työn verotuksen keventämistä. Lakko-oikeuden rajaaminen ja irtisanomisten helpottaminen ovat myrkkyyä opposition kannattajille.

Yksittäisten puolueiden kannattajien eroista on syytä mainita se, että oppositiopuolueista keskustan kannattajien näkemykset osuvat monilta kohdilta lähemmäksi kokoomuksen ja perussuomalaisten kuin vasemmistopuolueiden ja vihreiden tukijoita. Näin etenkin, kun tarkastellaan näkemyksiä työn verotuksesta, työttömyysturvasta, irtisanomisista ja lakko-oikeudesta.

Ikätekijä näyttäytyy eräiltä osin suhtautumisessa hallitusohjelmaan. Ikääntyneemmät, yli 60-vuotiaat, joista monet ovat jo eläkkeellä, suhtautuvat keskimäärää useammin myönteisesti työelämäuudistuksiin, kuten työttömyysturvan porrastus, lakko-oikeuden rajoittaminen ja irtisanomisten helpottaminen. Työn verotuksen keventäminen miellyttää etenkin keski-ikäisiä ja eläkeikää lähestyviä. Nuoret taputtavat tavoitteelle pitää kiinni 2035 hiilineutraalisuustavoitteesta.

Sukupuolen mukaisista eroista voi todeta, että naiset suhtautuvat miehiä ymmärtäväisemmin ainoastaan vuoden 2035 hiilineutraalisuustavoitteeseen. Miehet puolestaan lämpenevät etenkin työelämää koskeville linjauksille, kuten lakko-oikeuden rajaaminen sekä irtisanomissuojan ja ansiosidonnaisen työttömyysturvan heikentäminen. Miehet puolustavat naisia useammin myös kehitysyhteistyömäärärahojen leikkaamista ja maahanmuuttajien oleskelulupien tiukennuksia.

Tutkimuksen toteutus

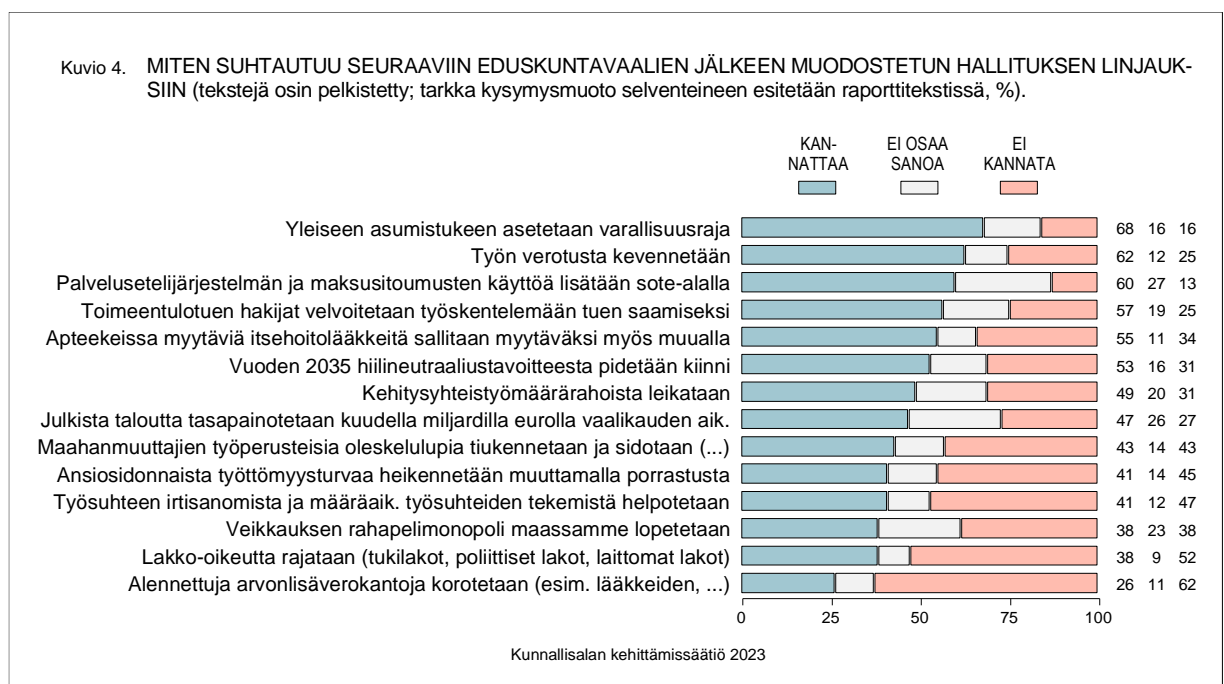
Kesäkuun puolessa välissä julkistettiin maan uuden hallituksen ohjelma. Hallitusohjelma sisältää lukuisia uudistuksia eri yhteiskunnan sektoreille. Hallituksen keskeinen tavoite on vahvistaa julkista taloutta kuudella miljardilla eurolla. Hallitusohjelmassa otetaan kantaa julkisen talouden tasapainottamisen rinnalla mm. sosiaali- ja terveydenhuoltoon, työmarkkinoihin sekä sosiaaliturvaan.

Hallitusohjelmaan liittyen vastaajille esitettiin lista hallituksen kaavailemia keinoja. Tehtävänä oli jokaisen osalta erikseen ilmoittaa, kannattaako toimenpidettä vai vastustaako sitä. Kysymys kuului seuraavasti.

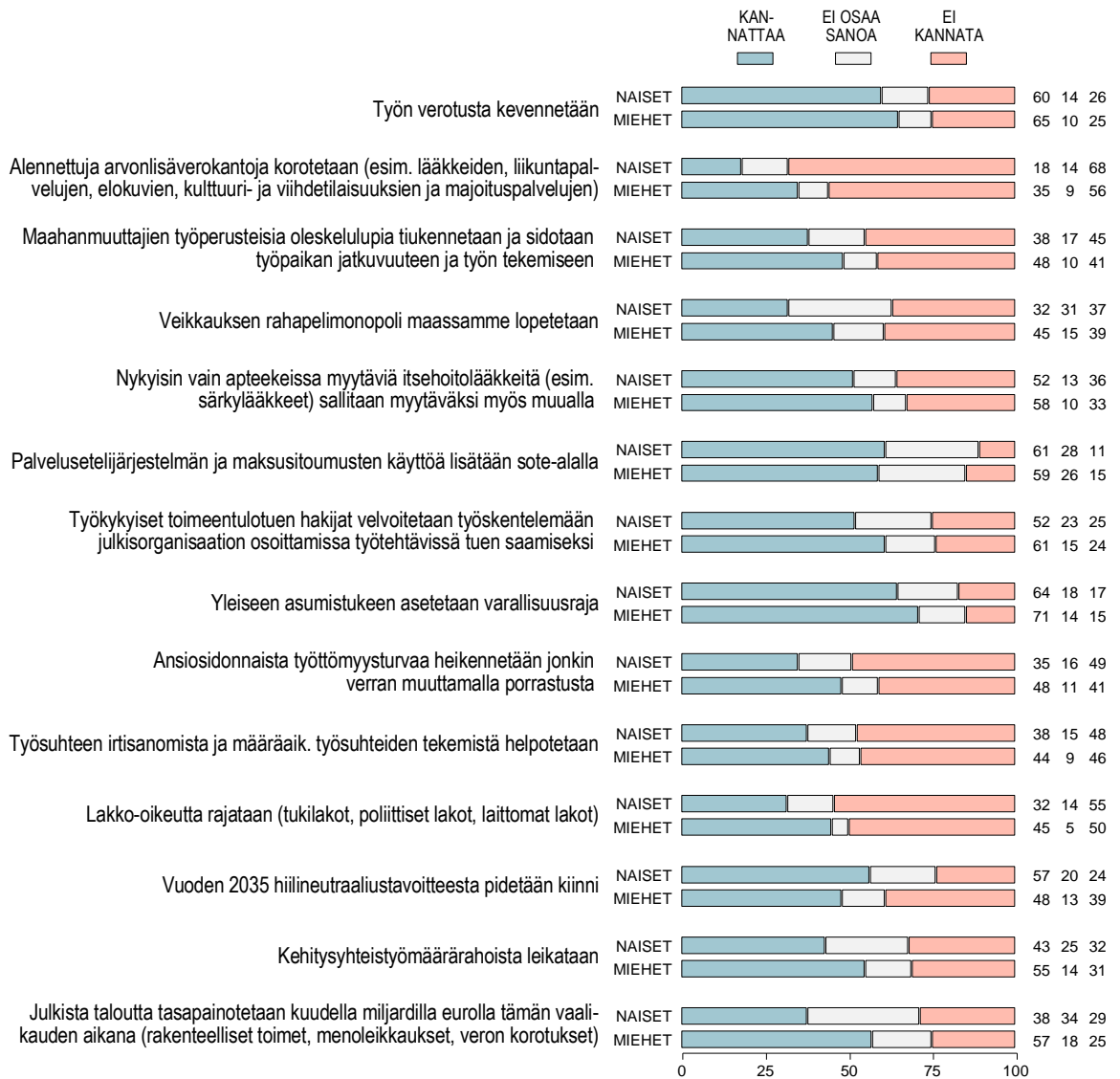
”Seuraavassa on joukko eduskuntavaalien jälkeen muodostetun maan hallituksen linjauksia. Miten suhtaudut niihin?”

KAKS - Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 16.-20.9.2023. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.013. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087, antti.mykkanen@kaks.fi

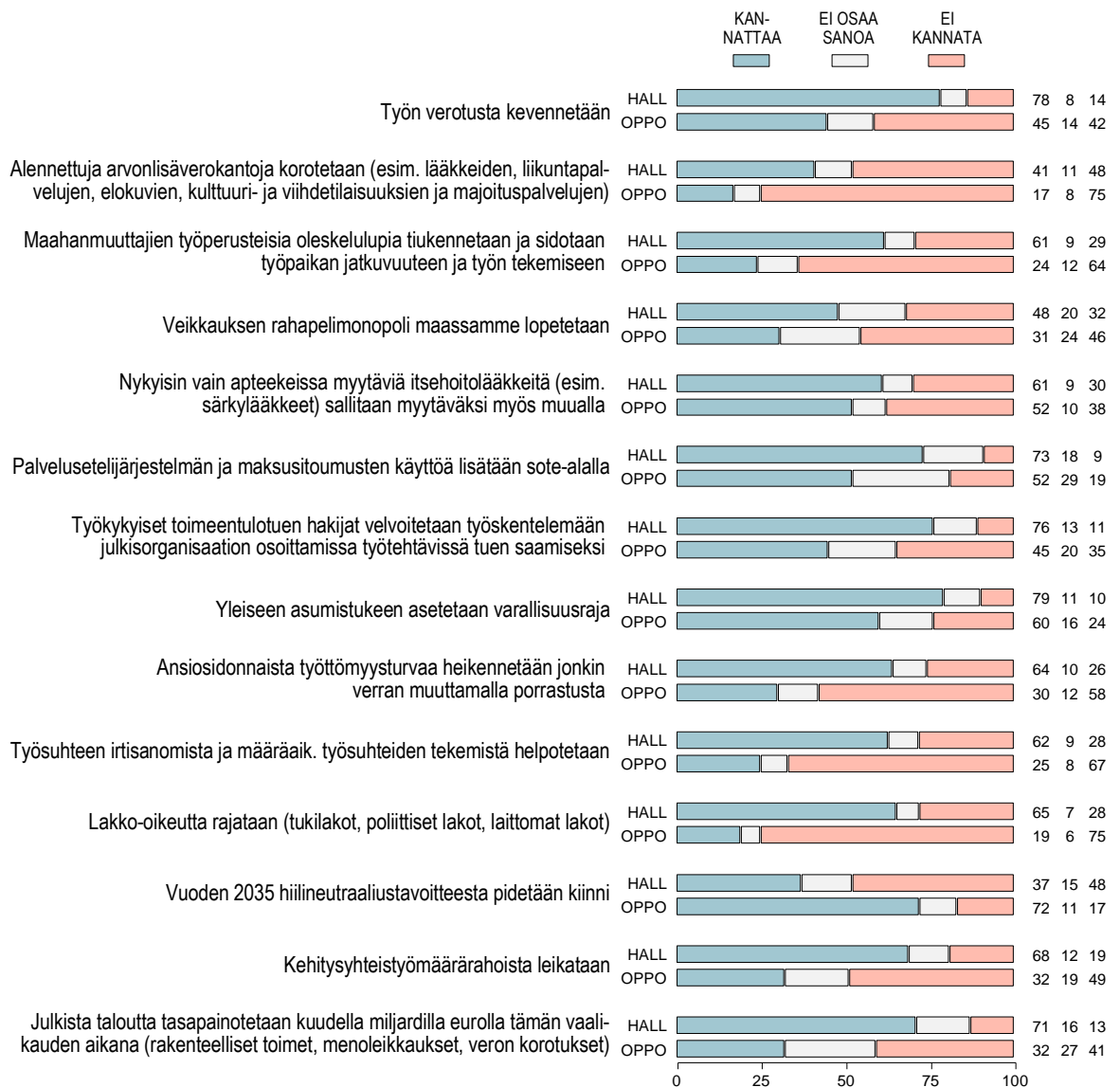

Kuvio 4s. MITEN SUHTAUTUU EK-VAALIEN JÄLKEEN MUODOSTETUN HALLITUKSEN LINJAKUUSIIN: NAISTEN JA MIESTEN ARVIOT (%).

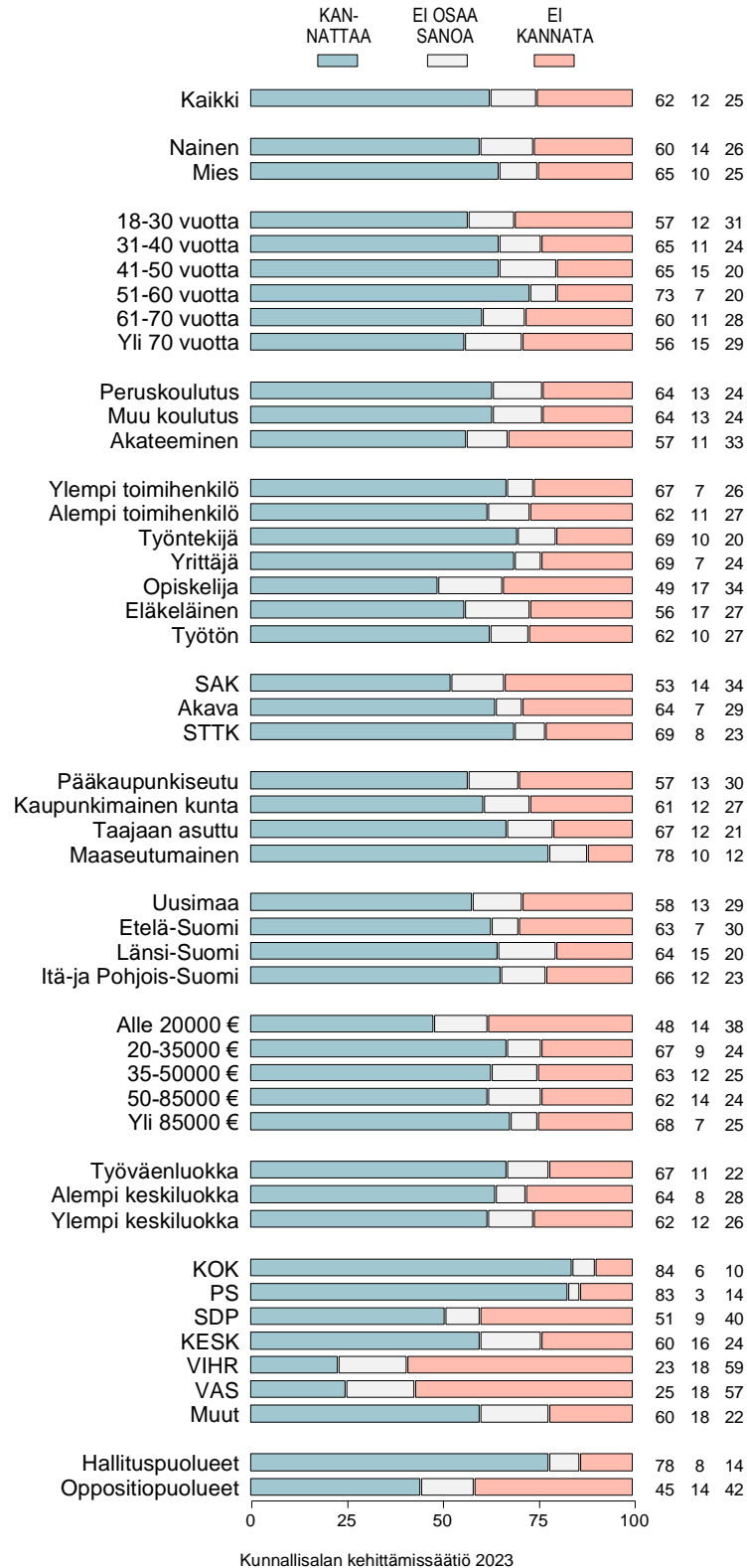

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

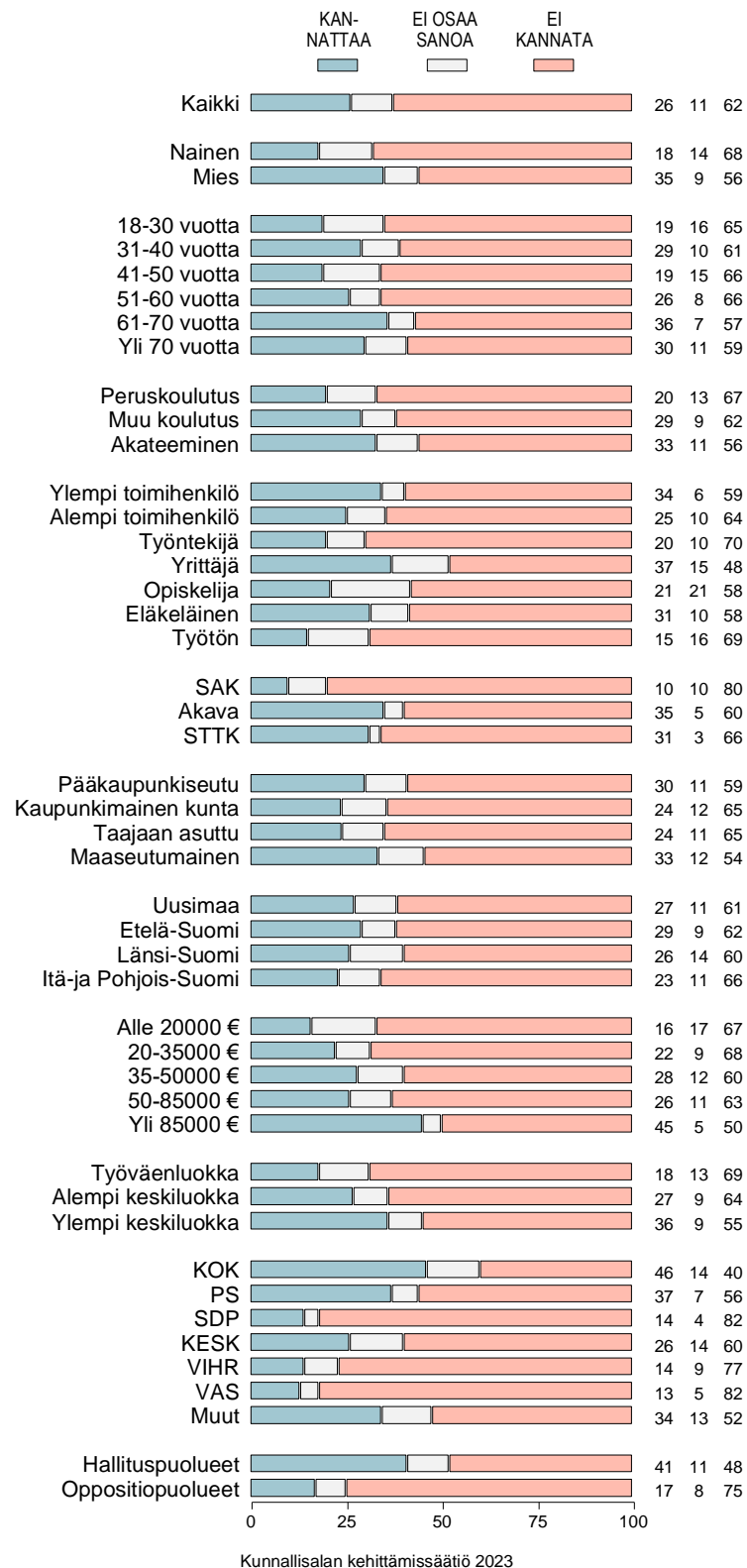
Kuvio 4h. MITEN SUHTAUTUU EK-VAALIEN JÄLKEEN MUODOSTETUN HALLITUKSEN LINJAKSIIN: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

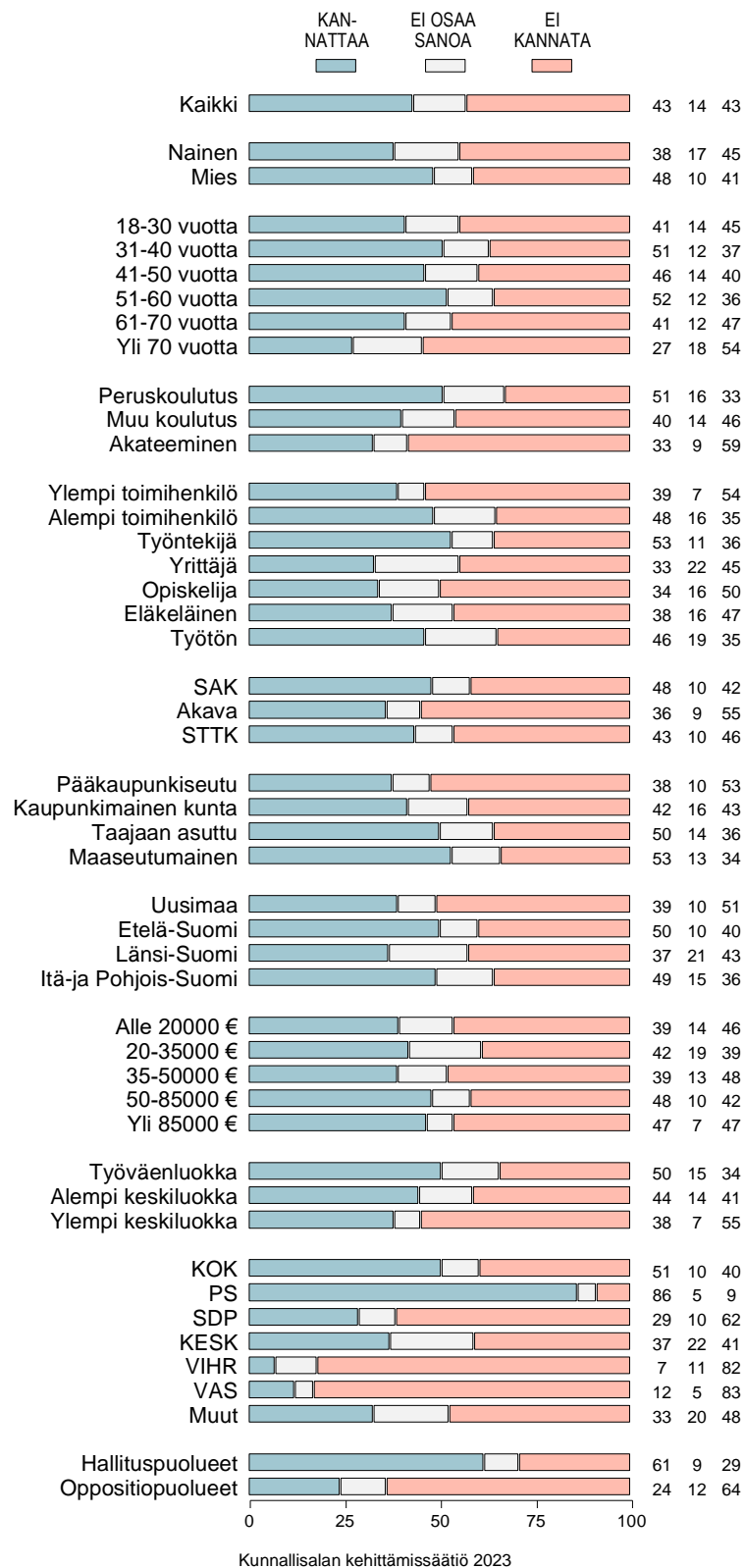

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-1. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: TYÖN VERO-
 TUSTA KEVENNETÄÄN (%).

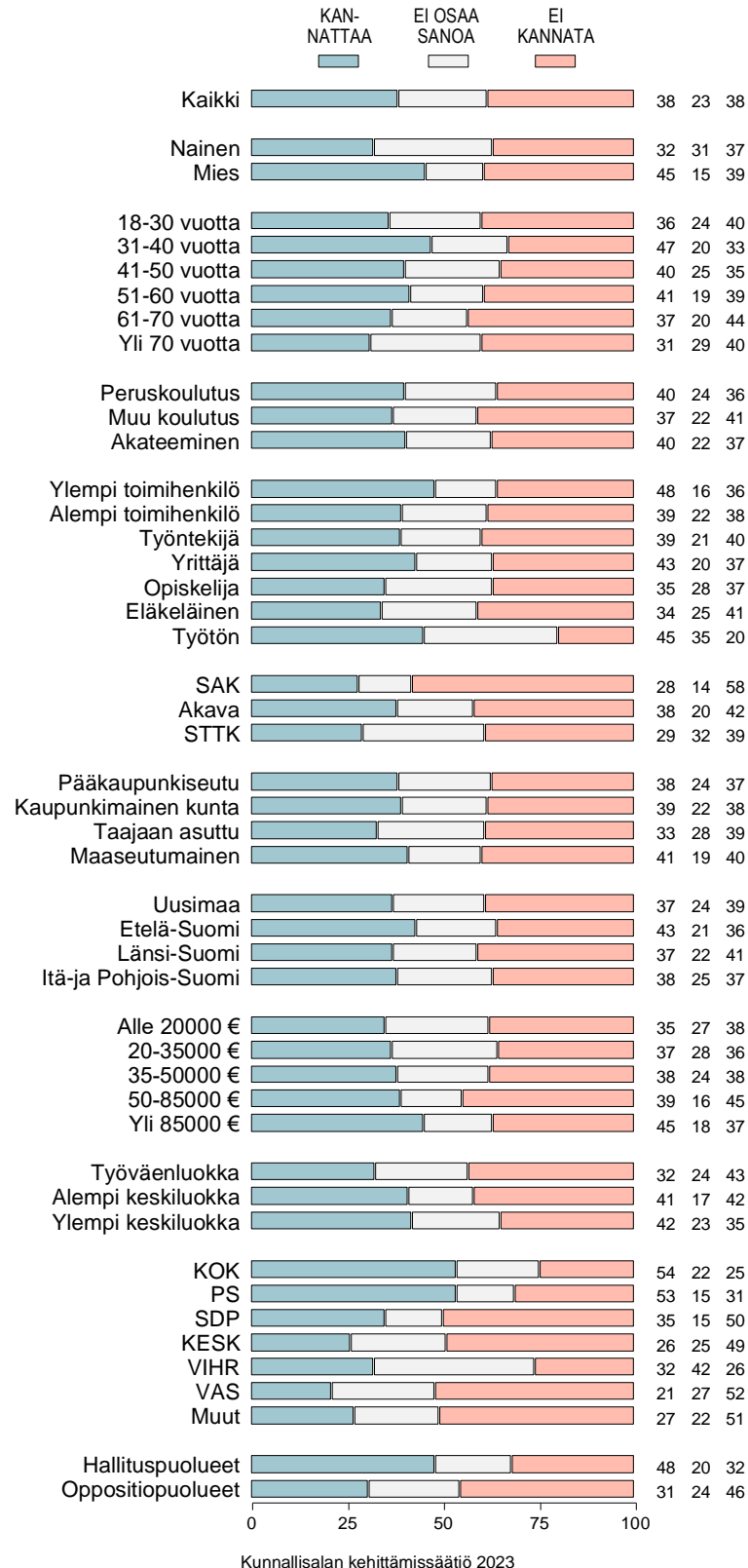
Kuvio 4-2. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAKSIIN: ALENNETTUJA ARVONLISÄVEROKANTOJA KOROTETAAN (esimerkiksi lääkkeiden, liikuntapalvelujen, elokuvien, kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien ja majoituspalveluj. arvonlisäveroa korotetaan,%).

Kuvio 4-3. MAAHANMUUTTAJIEN TYÖPERUSTEISIA OLESKELULUPIA
 TIUKENNETAAN JA SIDOTAAN TYÖNPAIKAN JATKUVUU-
 TEEN JA TYÖN TEKEMISEEN (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

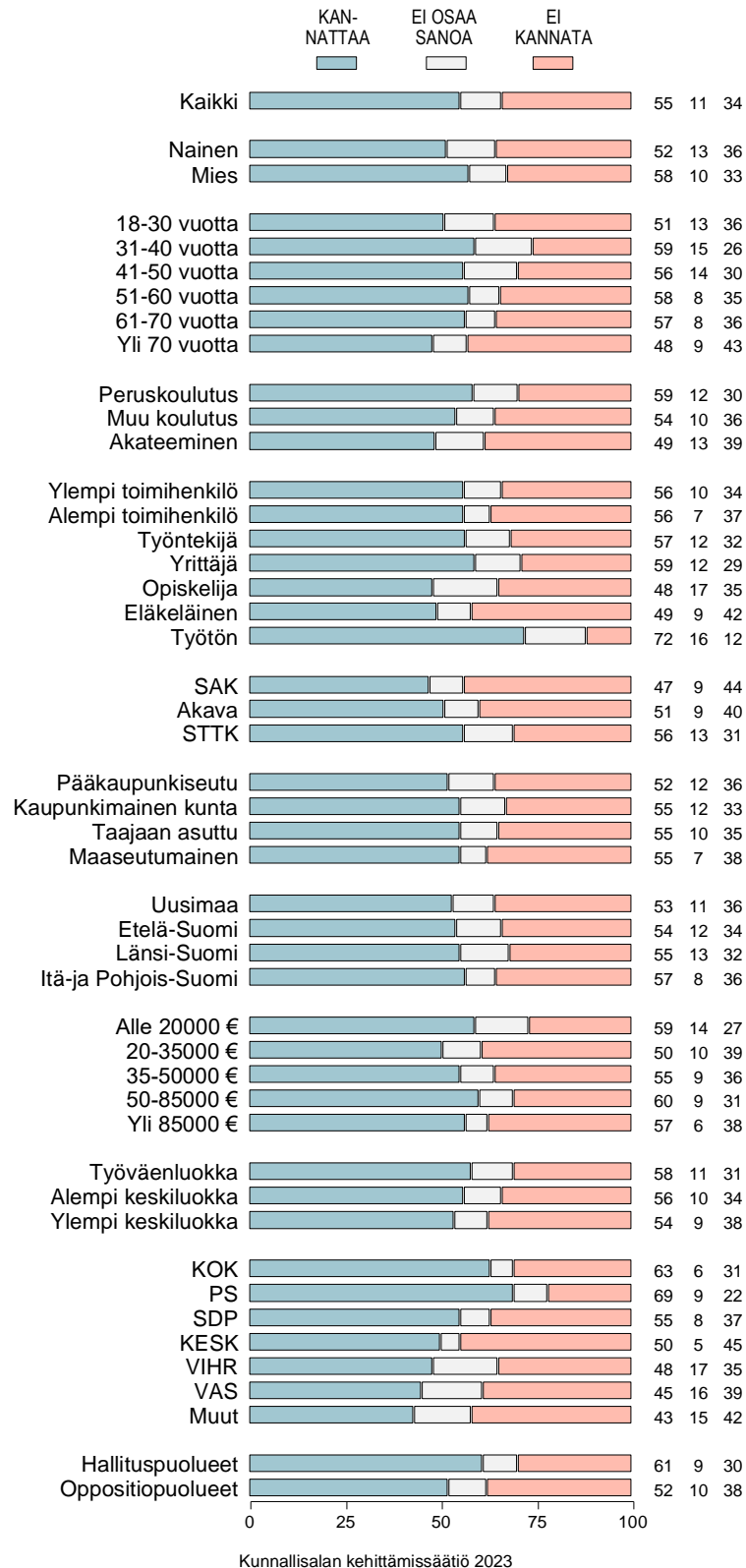
Kuvio 4-4. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: VEIKKAUKSEN RAHAPELIMONOPOLI MAASSAMME LOPETETAAN (%).

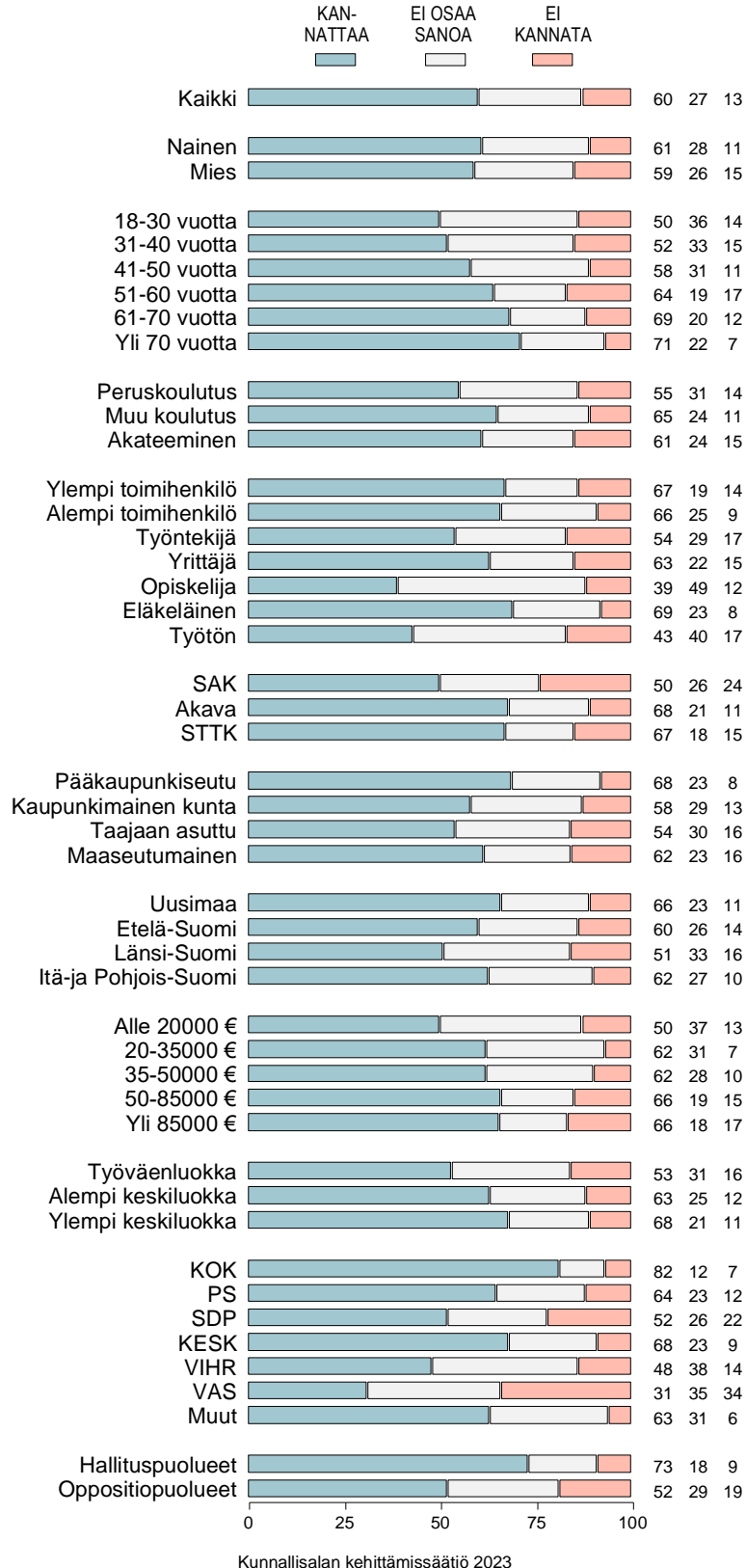
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

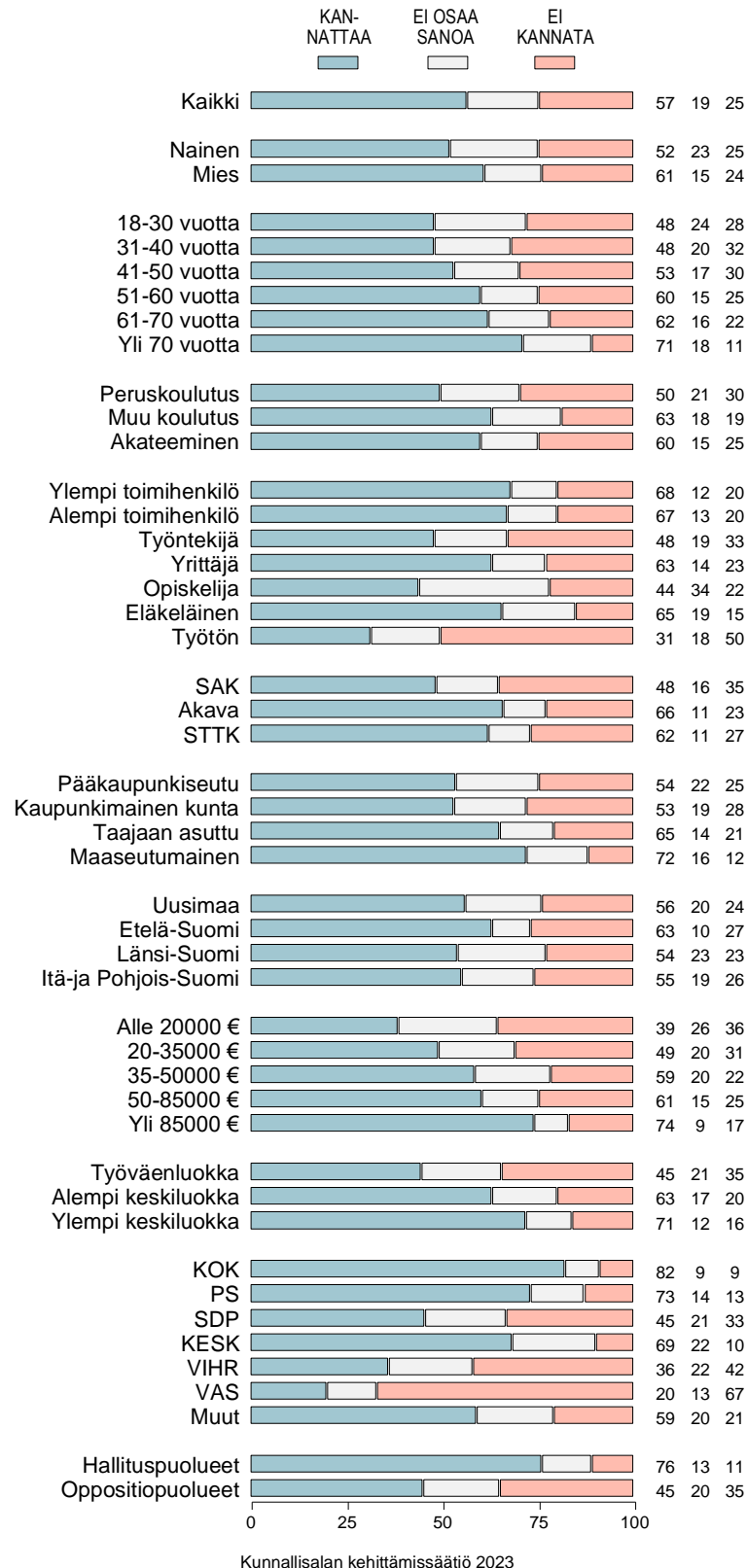
Kuvio 4-5. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: NYKYISIN VAIN APTEEKISSA MYYTÄVIÄ YLEISIMPIÄ ITSEHOITO-LÄÄKKEITÄ (esim. särkylääkkeet) SALLITAAN MYYTÄVÄKSI MYÖS MUUALLA (%).

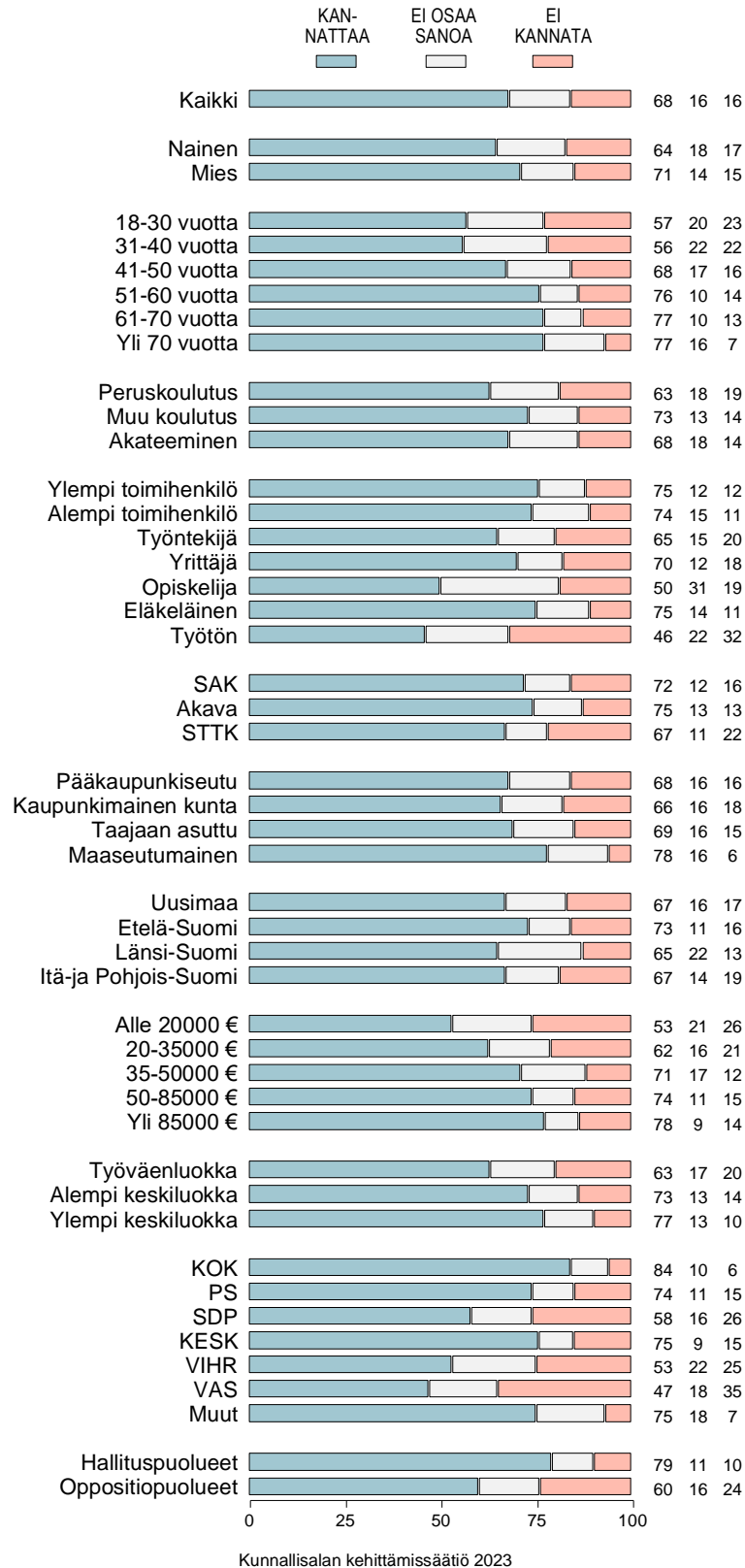
Kuvio 4-6. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: PALVELU-
 SETELIJÄRJESTELMÄN JA MAKSUSITOUMUSTEN KÄYTTÖÄ
 LISÄTÄÄN SOTE-ALALLA (%).

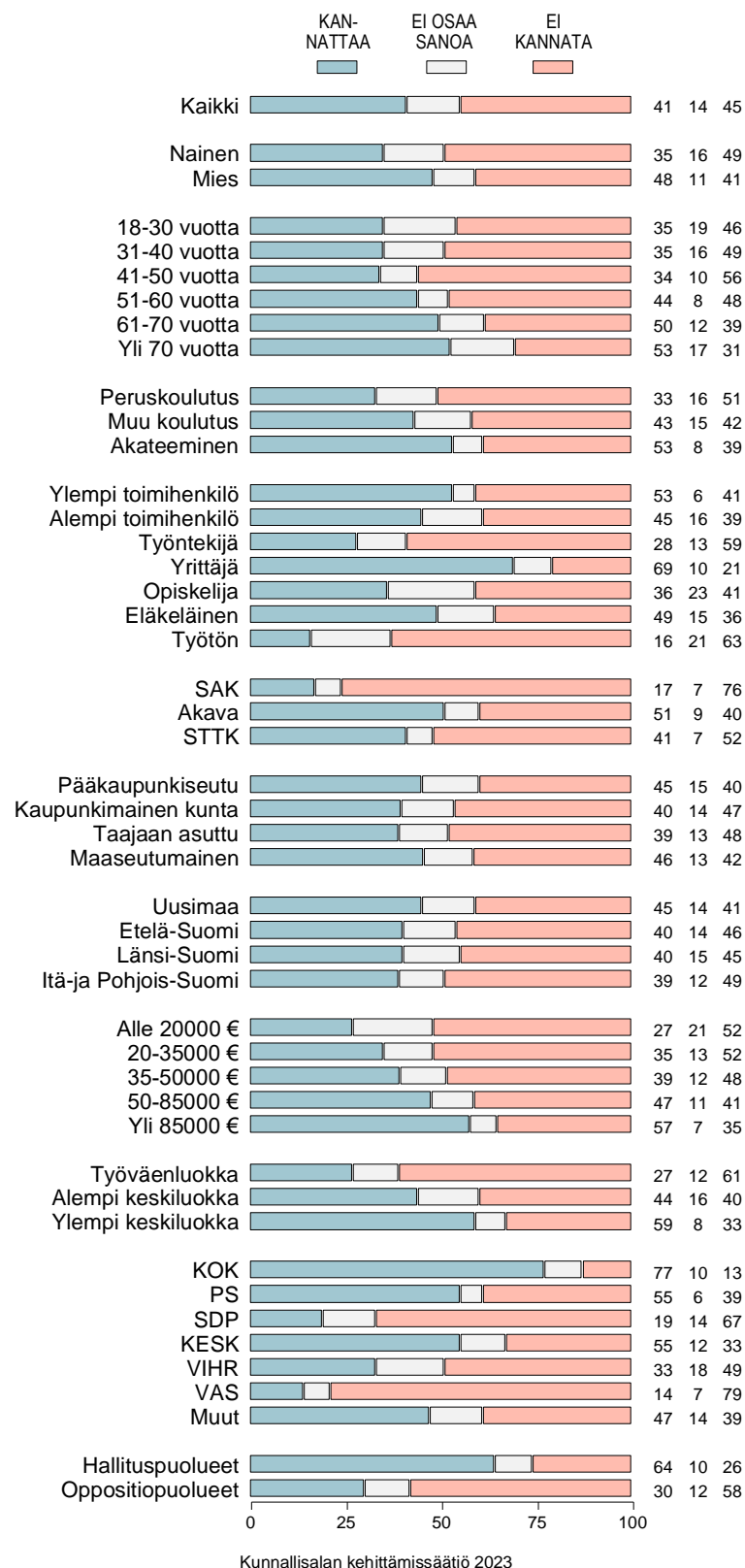
Kuvio 4-7. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: TYÖKYKYISET TOIMEENTULOTUEN HAKIJAT VELVOITETAAN TYÖSKENTELEMÄÄN JULKISORGANISAATION OSOITTAMISSA TYÖTEHTÄVISSÄ TUEN SAAMISEKSI (%).

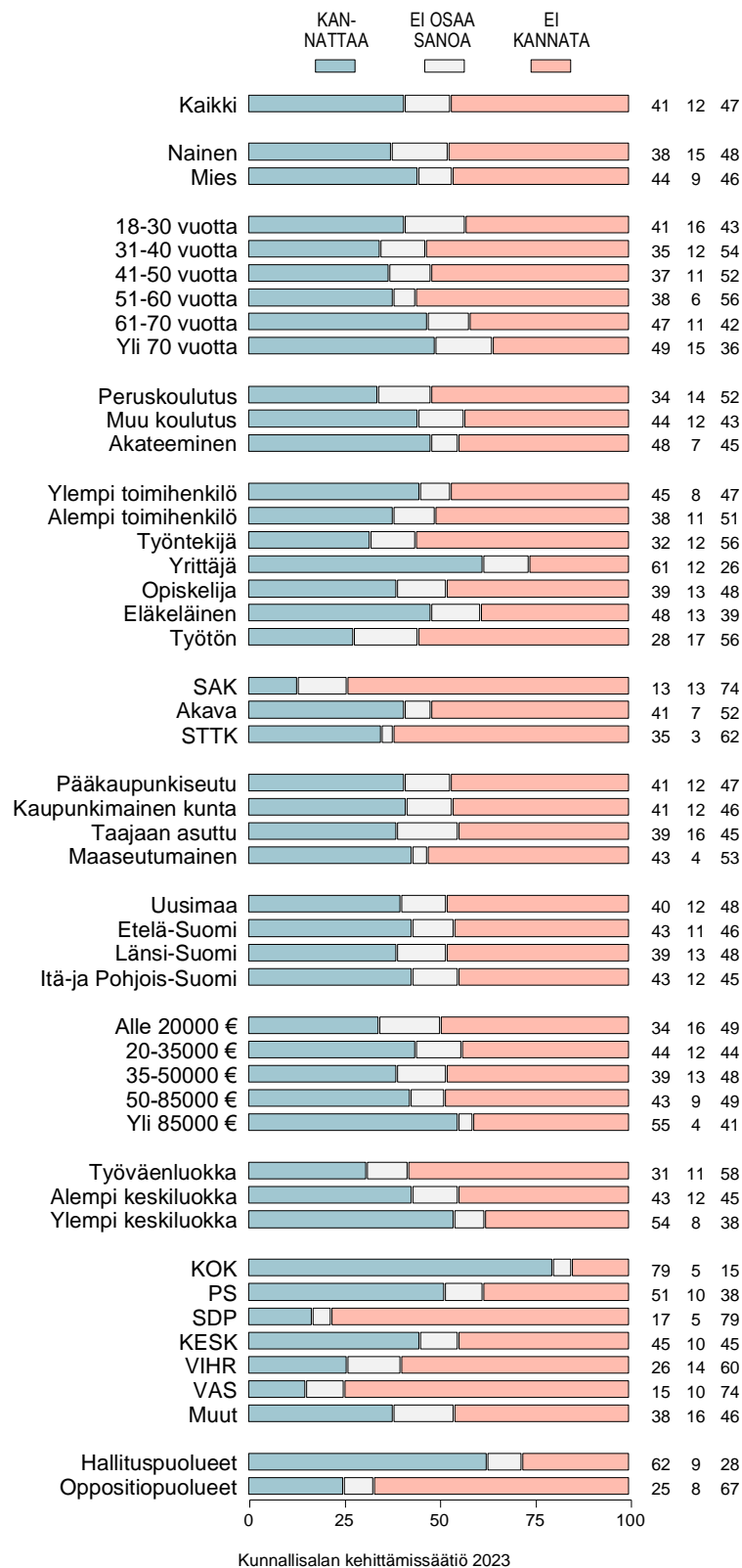
Kuvio 4-8. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: YLEISEEN ASUMISTUKEEN ASETETAAN VARALLISUUSRAJA (%).

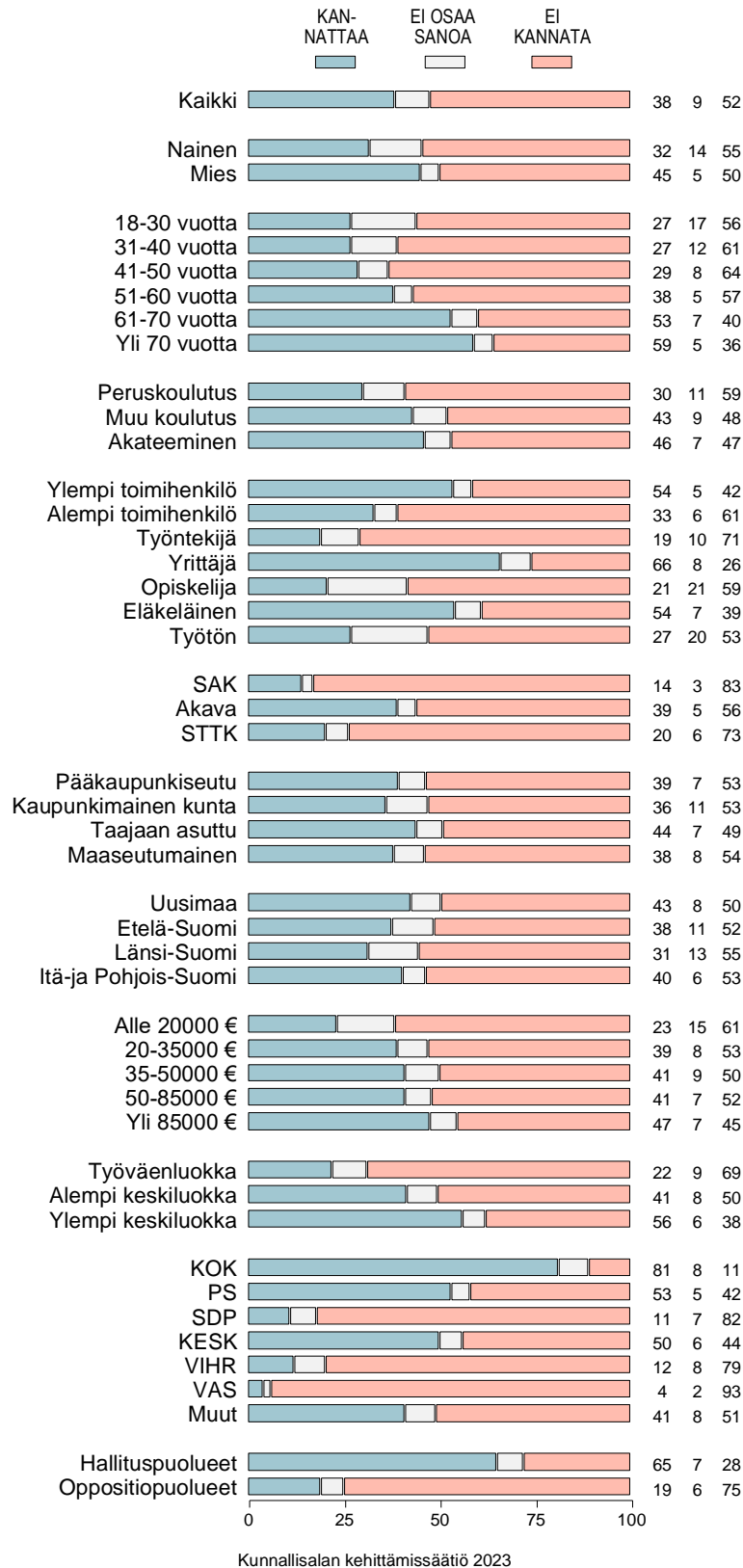
Kuvio 4-9. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: ANSIOSIDONNAISTA TYÖTTÖMYYSTURVAA HEIKENNETÄÄN JONKIN VERRAN MUUTTAMALLA PORRASTUSTA (%).

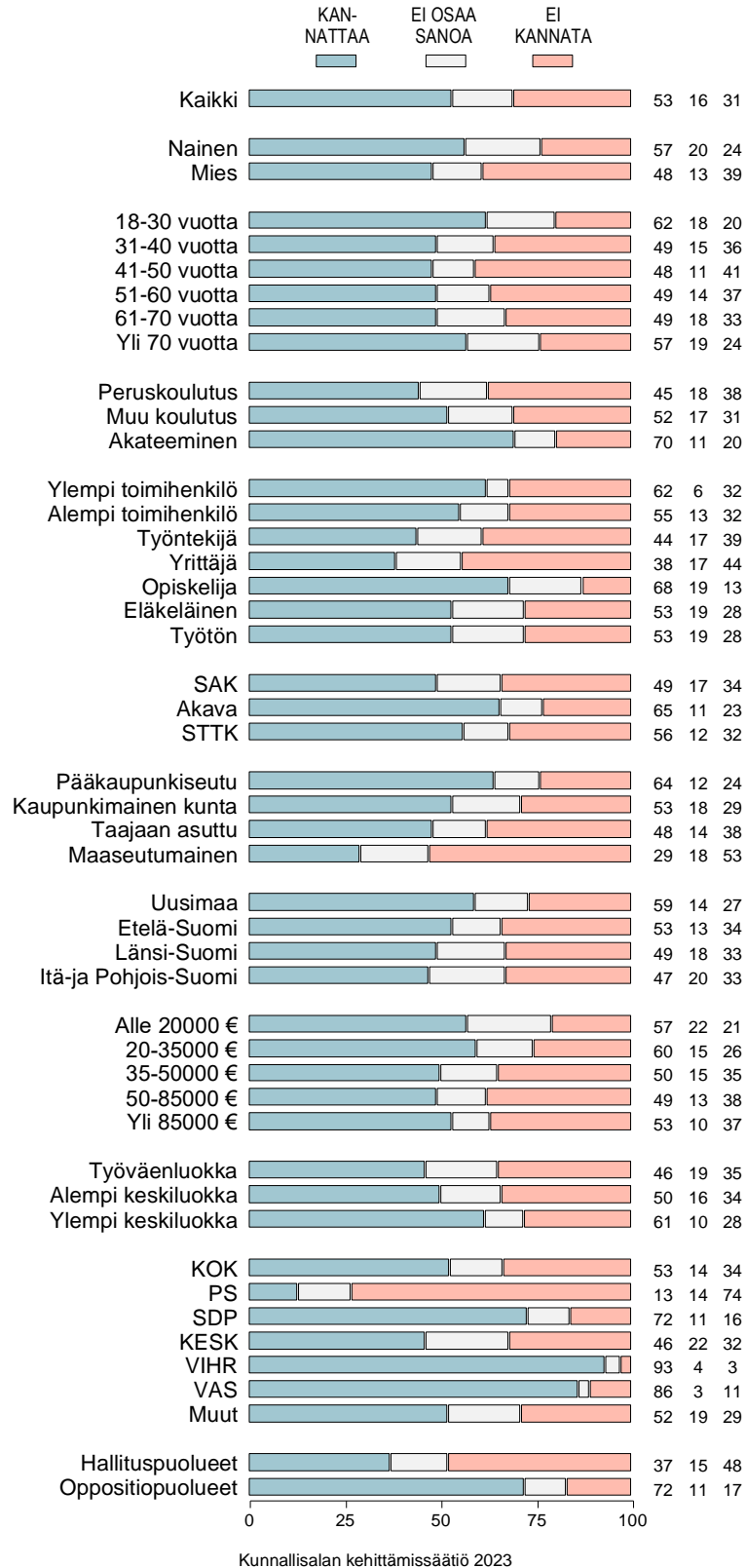
Kuvio 4-10. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: TYÖSUHTEEN IRTISANOMISTA JA MÄÄRÄAikaisten Työsuhteiden tekemistä helpotetaan (%).

Kuvio 4-11. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: LAKKO-OIKEUTTA RAJATAAN (tukilakot, poliittiset lakot, laittomat lakot) (%).

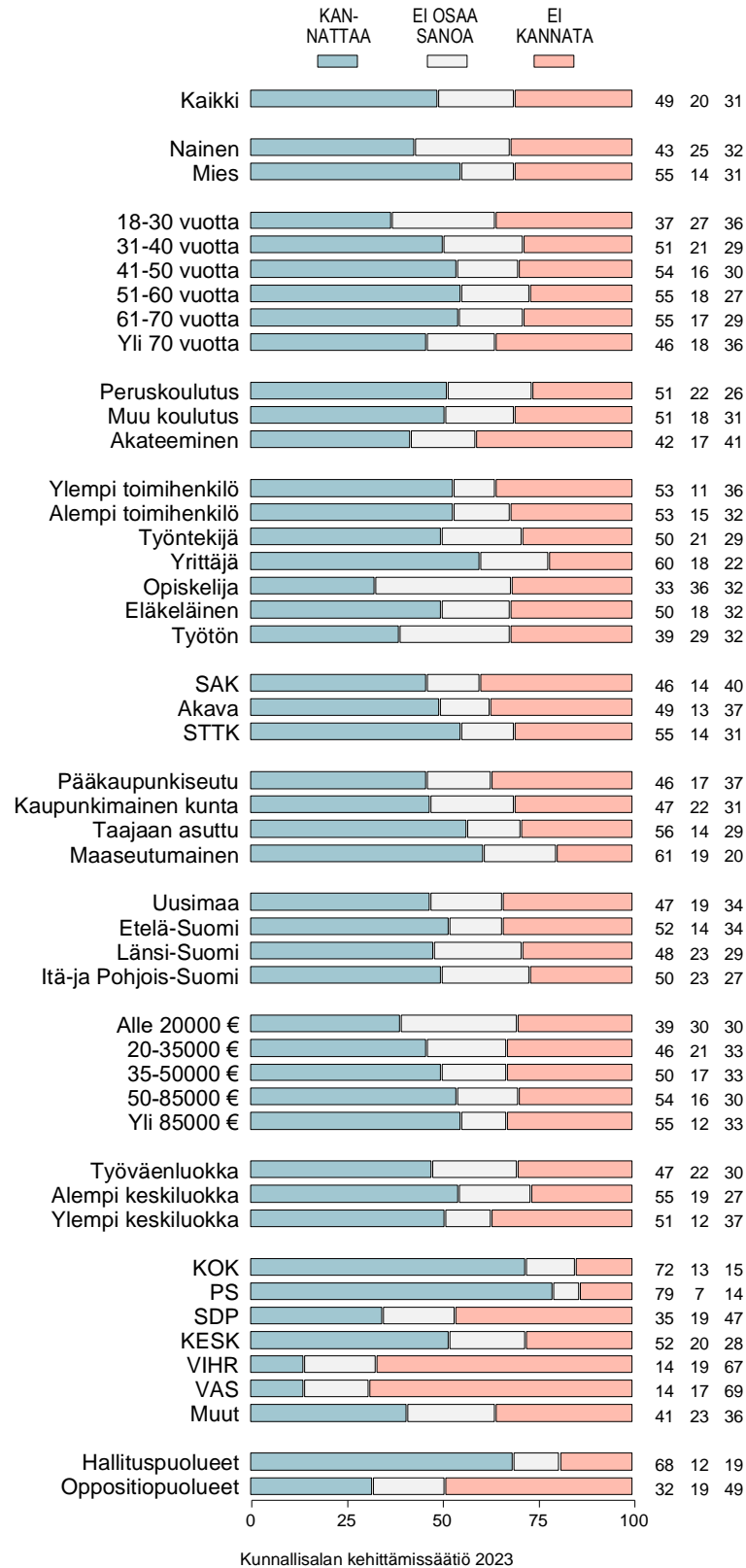
Kuvio 4-12. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: VUODEN 2023 HIILINEUTRAALIUSTAVOITTEESTA PIDETÄÄN KIINNI (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-13. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: KEHITYSYHTEISTYÖMÄÄRÄRAHOISTA LEIKKATAAN (%).

Kuvio 4-14. SUHTAUTUMINEN HALLITUKSEN LINJAUKSIIN: JULKISTA TALOUTTA TASAPAINOTETAAN KUUDELLA MILJARDILLA EUROLLA TÄMÄN VAALIKAUDEN AIKANA (rakenteelliset toimet, menoleikkaukset, veron korotukset) (%).

